

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**
sídlem Körnerova 219/2, 602 00 Brno
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.
sídlem Štěpánská 640/45, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti: **1) Ředitelství silnic a dálnic s. p.**
sídlem Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha 4
zastoupené advokátem JUDr. Martinem Janouškem
sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4

2) "VODA Z TETČIC z.s."
sídlem Hybešova 178, 664 17 Tetčice

3) Krajina Dluhonice, z. s.
sídlem U Zbrojnice 46/3, 750 02 Přerov

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2023, č. j. KUOK 29680/2023,
ve věci stavebního povolení,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 8. 3. 2023, č. j. KUOK 29680/2023, **se v části**, pokud jím bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 24. 11. 2021, č. j. SMOL/273389/2021/OS/PK/Pav, co do stavebních objektů SO 121, SO 143 a SO 145, **zrušuje** a věc se v tomto rozsahu **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Ve zbytku se žaloba **zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 14. 4. 2023 domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a částečně změněno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „stavební úřad“) ze dne 24. 11. 2021, č. j. SMOL/273389/2021/OS/PK/Pav, jímž byla povolena stavba „Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“ v rozsahu tam uvedených 20 stavebních objektů.
2. Žalobce po obsáhlé rekapitulaci průběhu správního řízení a odůvodnění své aktivní legitimace vymezil následující námitky.

A) Rozpor ust. § 23a zákona č. 100/2001 Sb. se směrnicí EIA a nezákonnost stanoviska EIA

3. Žalobce uvedl, že v rámci odvolání upozornil na rozpor ust. § 23a č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí (dále jen „zákon o EIA“) se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“), když podle jeho názoru bylo pro obchvat Přerova dálnicí D0136 vydání závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016 podle § 23a zákona o EIA a podle nařízení vlády č. 283/2016 Sb. nezákonné, neboť jde o rozpor s účelem citovaného zákona o efektivní účasti dotčené veřejnosti, která se nemohla účastnit nového procesu EIA pro tuto stavbu, resp. nemohla se účastnit rozhodování o vydání tohoto závazného stanoviska EIA a především se směrnicí EIA.
4. Podle žalobce je nezbytné předložit Soudnímu dvoru EU k přezkoumání souladu zákona se směrnicí EIA.

B) „Nezákonnosti zákona č. 413/2021 Sb.“

5. Žalobce připomněl, že od 20. 11. 2021 platí změna § 23a odst. 3 zákona o EIA, kdy byla doplněna do tohoto ustanovení věta, že stanovisko EIA musí být platné v době vydání rozhodnutí v navazujících řízeních v prvním stupni. Navrhl, aby krajský soud předložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení tohoto ustanovení k přezkumu, zda toto ustanovení je v souladu s Ústavou a dále také k SDEU k přezkumu, zda toto ustanovení je v souladu se směrnicí EIA.

C) Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu ke koordinovanému závaznému stanovisku Magistrátu města Přerova ze dne 26. 10. 2020, č. j. MMPR/204197/2020/STAV/ZP/Tes

6. Žalobce v rámci svého odvolání požádal o přezkum tohoto závazného stanoviska (dále jen „KZS“) a upozornil dále žalovaného, že podmínka č. 26 napadeného stavebního povolení neobsahuje 6 požadavků na ochranu krajinného rázu.
7. V rámci přezkumu Krajský úřad Olomouckého kraje (dále jen „KUOK“) svým stanoviskem ze dne 11. 1. 2022 přezkoumávané stanovisko změnil, kdy část KZS na ochranu ovzduší doplnil o nové odůvodnění a v části ochrany pozemních komunikací jej doplnil o nový výrok zrušením bodů 8. a 9. koordinovaného stanoviska a doplnil jej o nové odůvodnění.

8. Žalobce nesouhlasí s výsledkem přezkumu. Podle KUOK nelze uložit žalobcem navrhovaná opatření týkající se vysazování dřevin, neboť projekt Vegetačních úprav není stavebním objektem, když bude součástí správního řízení o kácení mimolesních dřevin podle § 8 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“). K požadavku na vysazení nepravidelných shluků dřevin uvedl, že o prostorových podmínkách se také rozhoduje v citovaném řízení o kácení mimolesních dřevin. A konečně, k požadavku vysazení nových dřevin uvedl, že jde o nadbytečné opatření, neboť všechny podmínky musejí být splněny do kolaudace a zprovoznění stavby.
9. Podle žalobce SO 801 Vegetační úpravy, tedy projekt Vegetačních úprav, není podkladem pro řízení o kácení mimolesních dřevin, ale je jím SO 804 Náhradní výsadba. Ačkoliv SO 801 není stavebním objektem, nesouvisí nijak s řízením o kácení mimolesních dřevin a s ukládáním náhradní výsadby. To, že výsadba musí být hotova do kolaudačního souhlasu, je sice pravda, avšak z časových souvislostí je nutné požadovat, aby výsadba byla hotova již do zprovoznění dálnice (zkušebním provozem nebo předčasným užíváním).
10. Žalobce dále uvedl, že změna výroku rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 24. 11. 2021 byla žalovaným provedena nepřesně, neboť provedené změny se netýkají jeho podmínky č. 25, ale podmínky č. 26, která tak zůstala netknutá i se zrušeným bodem g). Zároveň však konstatoval, že z věcného hlediska to není podstatné, neboť ŘSD podmínku č. 26 bod g) stejně nebude muset dodržovat, neboť ji Krajský úřad v Olomouci svým stanoviskem zrušil a nejde tedy o žalobní námitku, ale jen o upozornění.
11. Žalobce namítl, že žalovaný nezahrnul do rozhodnutí změny požadavku v bodě 9. KZS (ve výroku) ve znění stanoviska KUOK ze dne 11. 1. 2022 (vlivy na pozemní komunikace při výstavbě těchto 20 SO), ačkoliv to ukládá ust. § 149 odst. 1 správního řádu a např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 38 A 6/2020.

D) *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku Magistrátu města Přerova ze dne 15. 10. 2020, č. j. MMPPr/209342/2020/Ta-absence platného závazného stanoviska dle vodního zákona*
12. Žalobce v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí požádal o zajištění přezkumu uvedeného závazného stanoviska a navrhl změnit 1 požadavek. Upozornil dále žalovaného, že do podmínek stavebního povolení nebyl zahrnut požadavek č. 1 (s 12 věcnými podpožadavky) a požadavek č. 2 závazného stanoviska, a sice, že platnost závazného stanoviska je 2 roky, tedy do 15. 10. 2022. KUOK svým stanoviskem ze dne 11. 1. 2022 předmětné závazné stanovisko potvrdil a zamítl návrh žalobce na změnu požadavku č. 5.
13. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nezákonné, neboť bylo dne 5. 12. 2022 vydáno bez platného závazného stanoviska dle vodního zákona (platnost uplynula dne 15. 10. 2022). Podle žalobce došlo k porušení jeho práva na správnost postupu žalovaného, který po skončení platnosti stanoviska vydal napadené rozhodnutí, aniž měl platné rozhodnutí, a aniž by vložil nové a platné stanovisko, k němuž by se účastníci mohli vyjádřit a zajistit tak případně jeho přezkum.

E) *Absence aktuální rozptylové studie a studie o posouzení vlivu imisí na veřejné zdraví; nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k přezkumu stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016*
14. Žalobce tuto námitku zaměřil proti postupu žalovaného, který zamítl žádost žalobce o zajištění vypracování nové rozptylové studie a dále proti postupu Ministerstva životního

prostředí (dále také jen „MŽP“), které stejnou žádost zamítlo v rámci přezkumu závazného stanoviska EIA.

15. Podle žalobce bylo nutné zpracovat novou rozptylovou studii za situace zpřísnění ročního imisního limitu u PM_{2,5} a také PM₁₀ a NO₂ a po zavedení nové metodiky od roku 2018 na výpočet znovuzvřených prachových částic automobilovou dopravou. Žalobce označil za překonaný rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 12. 12. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82, který zamítl námitky žalobce o nedostatecích stávajících studií jako podkladu pro vydání závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016. Argumentace žalobce totiž podle něj v uvedeném řízení směřovala jiným směrem, takže kritéria pro řízení o změně územního rozhodnutí nelze použít na kritéria pro řízení stavební. Žalobce dále v žalobě obsáhle rekapituloval své námitky v tomto směru uplatněné v rozkladovém řízení a dále obsáhle polemizoval se závěry vyslovenými v citovaném rozsudku NSS ze dne 12. 12. 2022.
16. Postupem žalovaného došlo podle žalobce k porušení práva žalobce na správnost a zákonnost rozhodování a k porušení účelu zákona o EIA.
17. Žalobce dále uvedl, že žalovaný postupoval nesprávně i v tom, že na jeho žádost ve vyjádření k novým podkladům ze dne 17. 2. 2023 o zajištění přezkumu závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016, ve znění ze dne 30. 12. 2020 a zamítavého stanoviska MŽP ze dne 13. 10. 2022, správně nereagoval, čímž způsobil vadu svého rozhodnutí, která znamená jeho zrušení.
18. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě k rozporu ustanovení § 23a zákona o EIA se směrnicí EIA odkázal na vypořádání této otázky Ústavním soudem v jeho nálezu ze dne 3. 1. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 7/23 a ze dne 17. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 44/18. Námitku rozporu předmětného ustanovení s ústavním pořádkem a údajného rozporu s unijní legislativou považuje žalovaný za nedůvodnou.
19. K návrhu žalobce na doplnění podmínky do vydaného stavebního povolení, že vegetační úpravy budou obsahovat jen geograficky místní druhy dřevin a travin, tj. otázka na použití geograficky původních dřevin, žalovaný uvedl, že je zapracována do podmínek stavebního povolení (srov. např. podmínka 26). Požadavek žalobce není vhodné uplatňovat ve všech případech. Projekt vegetačních úprav je dále součástí DSP, avšak není předmětem žádosti o stavební povolení a z tohoto titulu není součástí správního spisu, neboť vegetační úpravy nejsou stavbou a nepodléhají tedy řízení dle stavebního zákona. Žalovaný má za to, že odvolací námitky žalobce týkající se ochrany pozemních komunikací, ochrany ovzduší, jakož i námitky týkající se dopadů stavby do krajinného rázu, byly ze strany žalovaného v rozhodnutí zohledněny a přezkoumatelným způsobem vypořádány. Žalobce v rámci žaloby nevznáší žádnou relevantní žalobní námitku, která by měla být ze strany správního soudu posuzována, či hodnocena v rámci přezkumu. Napadené rozhodnutí bylo vydáno zákonným způsobem a jako celek dostatečně reflektuje podmínky uložené ze strany dotčeného správního orgánu v KZS, resp. změněném KZS. Ze strany žalovaného došlo k řádnému zohlednění veškerých požadavků uložených stavebníkovi ze strany dotčeného orgánu.
20. K absenci platného závazného stanoviska dle vodního zákona žalovaný uvedl, že toto závazné stanovisko bylo přezkoumáváno nadřízeným správním orgánem dle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu, který toto potvrdil jako zákonné. Žalobce dále nenamítá, jak tato skutečnost zasahuje, či jen potenciálně může zasahovat, do jím hájených práv životního prostředí. Ve vztahu k této námitce žalobce pouze opakovaně tvrdí, že došlo po formální

stránce k vydání nezákonného rozhodnutí. Pro přijetí závěru o nezákonnosti správního rozhodnutí musí takové rozhodnutí trpět vadou takového charakteru, že v jejím důsledku dochází k zásahu do práv adresátů tohoto rozhodnutí. Takovéto zásahy, či dopady však žalobce žádným způsobem netvrdí a ani neprokazuje. Žalobce neuvádí žádné okolnosti, ze kterých by bylo seznatelné, že by např. došlo ke změně poměrů v území z pohledu zákona o vodách v době vydání napadeného rozhodnutí, či kdykoli později.

21. V případě námitky údajného nezákonného nezpracování nové rozptylové studie a studie o posouzení vlivu imisí na veřejné zdraví platí, že tato žalobní argumentace byla již posuzována v rámci dřívějšího soudního řízení vedeného u NSS. NSS konstatoval, že tyto žalobní námitky žalobce jsou mimoběžné a žalobu tehdy zamítl. V řízení tak nevyvstala nutnost zpracovávání dalších studií, či potřeba jejich komplexní aktualizace. Uvedený postup by pouze nadbytečně časově a ekonomicky zatěžoval účastníky řízení.
22. *Z osob zúčastněných na řízení* se k věci vyjádřilo pouze Ředitelství silnic a dálnic (dále jen „ŘSD“), které v rámci svého vyjádření ze dne 25. 1. 2024 uvedlo, že ustanovení § 23a odst. 3 zákona o EIA je ústavně konformní. Požadavky koordinovaného závazného stanoviska MM Přerov byly v napadeném rozhodnutí zohledněny. Žalovaný promítl požadavky KZS do textu napadeného rozhodnutí (str. 49-53). Pokud jde o dva požadavky, ve kterých žalobce požaduje výsadbu nepravidelných shluků dřevin a zajištění zvýšené péče o jejich existenci v okolí, je nutno konstatovat, že námitka žalobce, uvedená rovněž v odvolání, je pouze obecného charakteru. Žalobce na str. 17 žaloby uvádí, že: „oba tyto návrhy jsou z hlediska jejich účelu vhodnější a logičtější a také snadno realizovatelné.“ Žalobce však neuvádí, v čem by tato vhodnost, logičnost či snadná realizovatelnost měla spočívat. Zároveň platí, že správní orgány nejsou povinny přejímat požadavky odvolatele, resp. účastníků řízení, do výroku svých rozhodnutí. Na zahrnutí požadavků žalobce do rozhodnutí, tak neměl žalobce žádný nárok. Žalobce neuvádí, že změna části 8. a 9. KZS spočívá v tom, že namísto dříve stanovených podmínek, příslušný silniční a správní úřad souhlasí se stavbou bez dalšího, tedy nejsou zde stanoveny žádné další podmínky, které by měly být promítnuty do výrokové části rozhodnutí. Žalobce v souvislosti s námitkou absence aktuálního stanoviska dle vodního zákona napříč žalobou netvrdí jakýkoli zásah do jím hájených práv životního prostředí, resp. i jiných práv žalobce. Napadené rozhodnutí bylo vydáno jen několik málo měsíců po potenciálním skončení platnosti závazného stanoviska dle vodního zákona, které se pak obsahově týká jen několika málo stavebních objektů realizovaných v rámci celkové stavby, a tudíž objektivně nemohlo dojít ke změnám poměrů v území. Ve vztahu k požadavku na novou rozptylovou studii odkázala osoba zúčastněná na řízení na žalobcem citovanou prejudikaturu, zejm. rozsudek NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82 a má za to, že zpracování nové rozptylové studie není zapotřebí.
23. Žalobce v replice ze dne 27. 2. 2024 uvedl, že krajský soud se již nemusí s ohledem na nález Ústavního soudu bodem č. 1 žaloby (podrobně) zabývat. Dále setrval na uplatněných žalobních bodech. Zdůraznil, že ve výroku rozhodnutí žalovaného chybí změna bodu 9. KZS dle stanoviska Krajského úřadu v Olomouci, což způsobuje závažnou vadu tohoto rozhodnutí. Návrh žalobce na uložení dvou nových požadavků ke zmírnění zásahu dálnice na krajinný ráz, což je předmět činnosti žalobce dle jeho stanov, nepředstavuje nic nereálného, neuskutečnitelného či nelogického, co by se zájmů ochrany životního prostředí, resp. přírody a krajiny, netýkalo. Krajský úřad v Olomouci a ani žalovaný nedoložily žádnou věcnou, časovou, finanční či technickou nebo právní překážku, proč nebylo možné obě nové podmínky uložit. Krajský úřad v Olomouci tak způsobil vadu svého stanoviska ze

dne 11. 1. 2022 a žalovaný vadu svého rozhodnutí, pokud se pečlivým a přezkoumatelným způsobem oběma návrhy nezabývaly. Dále zdůraznil, že platnost původního závazného stanoviska MM Přerova ze dne 15. 10. 2020 dle vodního zákona skončila striktně po 2 letech dne 15. 10. 2022 a žalovaný si nové neobstaral. Tento jeho postup přitom způsobuje závažnou vadu, která znamená zrušení jeho rozhodnutí, neboť nedokázal zajistit ochranu povrchových vod v území před vlivy záměru. Současně došlo k porušení práva žalobce na správnost a zákonnost rozhodování o přípustnosti zásahu záměru do zájmů chráněných zákonem č. 100/2001 Sb. a č. 254/2001 Sb., kterými se žalobce dle svých stanov zabývá. Žalovaný pochybil, pokud žalobce ve svém vyjádření ze dne 17. 2. 2023 k novým podkladům ve spise odbornými argumenty rozporoval závazné stanovisko EIA i potvrzující stanovisko ministryně ŽP, neboť dle judikatury měl zajistit nový přezkum i s tímto vyjádřením. Z rozsudku NSS spis. zn. 2 As 43/2015 (viz zmínka na str. 44 žaloby) přitom vyplývá, že správní orgány by měly při svém rozhodování vycházet z aktuálních odborných (vědeckých) podkladů, což se v tomto případě nestalo.

24. Dne 22. 3. 2024 podalo ŘSD druhé vyjádření k replice žalobce, ve kterém uvedlo, že žalobce pouze opětovně opakuje své žalobní námitky, avšak bez předložení jakékoli nové argumentace k meritu věci. Obdobně se vyjádřil i žalobce v další replice ze dne 3. 4. 2024 k vyjádření žalovaného, kdy setrval na své dosavadní uplatněné argumentaci.
25. K poslední replice žalobce se následně dne 23. 4. 2024 opětovně vyjádřilo ŘSD. Uvedené vyjádření již však soud žalobci nezasílal, neboť z jeho obsahu vyplývá, že osoba zúčastněná na řízení trvá na svém dosavadním stanovisku, které pouze ještě opětovně zdůraznila; vyjádření tak nemohlo nově ovlivnit rozhodování soudu. Ve vztahu k uvedené problematice odkazuje krajský soud na závěry rozsudku NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82, zejm. body [30]-[33].
26. Krajský soud předně uvádí, že ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 25. 4. 2024, č. j. 39 A 4/2023-219, kterým žalobu jako nedůvodnou zamítl. Tento rozsudek však byl ke kasační stížnosti žalobce zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2024, č. j. 2 As 120/2024-84 (dále jen „kasační rozsudek“) zrušen a věc vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení
27. ŘSD následně soudu zaslalo vyjádření ze dne 5. 9. 2024 a jeho doplnění ze dne 18. 10. 2024. V nich zdůraznilo, že s ohledem na charakter povolovaných staveb a znění požadavků žalobce, které zjevně směřují do řízení o povolení tělesa dálnice jsou jeho námitky čistě účelové a žalovaný nepochybil, když požadavky žalobce nezahrnul do napadeného rozhodnutí. Dále uvedlo, že celá problematika otázky ochrany krajinného rázu obsahově spadá do fáze územního řízení, kde byla také v nyní projednávaném případě podrobně řešena, nikoli stavebního řízení, a to i s ohledem na zásadu věcné koncentrace námitek v rámci jednotlivých řízení podle stavebního zákona. Sám žalobce v rámci územního řízení uvedl, že ke stanoveným podmínkám týkajícím se ochrany krajinného rázu v okolí stavby nemá připomínek. K tomu ŘSD odkázalo i na rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020-230. Nadto samotná výsadba dřevin, rozporovaná žalobcem, se týká primárně (prakticky zcela) samotného tělesa dálnice D1 a nikoli tak nyní posuzovaných stavebních objektů. S ohledem na výše uvedené pak ŘSD nemůže než konstatovat, že žalovaný zohlednil důvody pro nepřevzetí dvou požadavků žalobce v části napadeného rozhodnutí zabývající se krajinným rázem. S přihlédnutím ke skutečnosti, že námitky žalobce směřují k tělesu dálnice, přičemž povolení tělesa dálnice není předmětem

rozhodnutí, tak žalovaný nemohl způsobit tvrzenou nezákonnost napadeného rozhodnutí. ŘSD se rovněž vyjádřilo k otázce platnosti závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020 s tím, že v souladu se závěry kasačního rozsudku doplnil svou argumentaci o zjištění učiněná ze stanovisek Magistrátu města Olomouce a Povodí Moravy, ze kterých vyplývá, že nedošlo k žádným změnám, které by znamenaly změnu poměrů v území z hlediska vodního zákona, které by potenciálně vyžadovaly změnu závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020.

28. Žalovaný ve vyjádření ze dne 4. 10. 2024 sdělil soudu, že otázka požadavků ke zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz obsahově spadá do fáze územního řízení. K námitce stran závazného stanoviska na ochranu povrchových vod odkazuje na podání ŘSD a dále sděluje, že v předmětném území nedošlo k podstatným změnám, které by znamenaly změnu poměrů v území z hlediska vodního zákona, jež by potencionálně vyžadovaly změnu závazného stanoviska.
29. Žalobce v replice ze dne 4. 11. 2024 soudu zejména konkretizoval, že objekt SO 801 se rovněž týká 3 stavebních objektů, jejichž povolení je projednáváno v tomto řízení. Argumentace ŘSD i žalovaného ohledně odkazů na územní řízení je s ohledem na závěry kasačního rozsudku lichá. uvedl, že obě stanoviska z ledna 2024 jsou pro předmětné soudní řízení z časového a věcného hlediska irelevantní, neboť byla vydána po vydání rozhodnutí žalovaného dne 16. 12. 2022, takže nejsou součástí odvolacího spisu, k nimž by se mohl žalobce vyjádřit a na základě výsledku jeho posouzení by pak mohl i jinak formulovat svou žalobu. Obě opožděná vyjádření bez jakéhokoliv právního účinku na podobu a výsledek stavebního řízení v odvolací fázi totiž podle žalobce jen stěží mohou nahradit nečinnost žalovaného, který se přezkoumatelně nezabýval upozorněním žalobce na povinnost mít před vydáním rozhodnutí všechny platné podklady či doklady o prodloužení platnosti těch stávajících, a nečinnost ŘSD, který byl během odvolacího řízení pasivní a nijak se o něho aktivně nezajímal. Podle žalobce nelze nezákonnosti správních orgánů ve správním řízení zhojit až v soudním řízení tím, že se např. opožděně doloží nějaký doklad o tom, že po skončení platnosti nějakého časově omezeného podkladu není nutné jeho platnost prodlužovat, resp. u závazného stanoviska či rozhodnutí je zbytečné vydávat nové závazné stanovisko či nové správní rozhodnutí do vydání příslušného rozhodnutí. Žalobce dále argumentoval jím vybranými rozhodnutími správních soudů a správních orgánů, podle jejichž závěrů není podle žalobce přípustné doplňovat dokazování v řízení před správním soudem nyní předloženými stanovisky k posouzení otázky změn v území z hlediska zájmů podle vodního zákona.
30. ŘSD ve vyjádření ze dne 13. 11. 2024 opětovně vysvětlilo svůj postoj ke všem námitkám žalobce a setrvalo na dosavadní argumentaci.

Posouzení věci krajským soudem

31. Krajský soud po vrácení věci kasačním soudem přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), vázán závěry kasačního rozsudku NSS v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná. Ve věci soud rozhodl u ústního jednání dne 20. 11. 2024.
32. K jednotlivým v žalobě uplatněným námitkám krajský soud uvádí, že je třeba vycházet z toho, že úkolem soudu po zrušujícím rozsudku NSS je vypořádat oblast těch námitek,

které byly předmětem kasačního přezkumu ze strany NSS a které byly shledány kasačním soudem nesprávně či nedostatečně vypořádané. Ohledně zbývajících námitek bude krajský soud vycházet z toho, že proti jejich vypořádání žalobce v řízení před NSS nebrojil, resp., byly jeho námitky shledány kasačním soudem jako nedůvodné.

33. Z tohoto pohledu lze tedy pouze stručně shrnout závěry vyslovené v rozsudku ze dne 25. 4. 2024. Námitku A) krajský soud shledal nedůvodnou s ohledem na závěry vyslovené Ústavním soudem v nálezu ze dne 17. 7. 2019 pod sp. zn. Pl ÚS 44/18. K námitce B) lze odkázat na závěry vyslovené v nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2023, sp. zn. Pl ÚS 7/23.
34. Pokud se týče námitky D), tato zůstala v části týkající se nejasnosti a nepřesnosti změny výroku a zahrnutí podmínky č. 9 KZS po kasačním řízení beze změny. Soud proto opakuje, že žalobce vytkl nejasnost a nepřesnost změny výroku prvostupňového rozhodnutí, neboť změny se netýkají jeho podmínky č. 25, ale podmínky č. 26, zároveň však konstatoval, že se nejedná o žalobní námitku, ale jen o upozornění. Za situace, kdy žalobce sám dále uvedl, že tato skutečnost není z věcného hlediska podstatná, neboť podmínku č. 26 g) Krajský úřad v Olomouci zrušil svým stanoviskem ze dne 11. 1. 2022, nepovažuje soud za nutné se uvedenou argumentací více zabývat. Ve vztahu k podmínce č. 9 koordinovaného závazného stanoviska byla námitka žalobce vyhodnocena jako bezpředmětná, když tato podmínka byla změnovým stanoviskem vypuštěna
35. Pokud se týče námitky E), závěry vyslovené krajským soudem byly předmětem přezkumu ze strany NSS, v rámci kterého obstály (resp. byly korigovány). NSS v bodech 40 až 43 kasačního rozsudku uvedl:

„Stěžovatel také namítá, že se krajský soud dostatečně nevypořádal s rozsáhlou argumentací zpochybňující aktuálnost závěrů NSS učiněných v rozsudku ze dne 12. 12. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82. Krajský soud na tento rozsudek pouze bez dalšího odkázal. NSS se i touto námitkou zabýval v bodech 56 až 60 rozsudku č. j. 6 As 125/2024-76. Kasační soud ze závěrů vychází i v nynější věci a v podrobnostech na ně odkazuje.

Lze shrnout, že jelikož nosný důvod příslušné části napadeného rozsudku nevychází ze závěrů rozsudku NSS č. j. 10 As 236/2022-82, je rozsudek krajského soudu přezkoumatelný. Podle krajského soudu nemají stěžovatelovy námitky místo v řízení o vydání stavebního povolení, protože otázka aktuálnosti rozptylové studie byla již řešena při přezkumu rozhodnutí, jímž došlo ke změně územního rozhodnutí pro těleso dálnice (rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 7. 2022, č. j. 38 A 4/2021-216, nebo rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82). Krajský soud nepřijímal již jednou učiněný závěr NSS a jeho optikou opětovně nehodnotil aktuálnost rozptylové studie. Podle krajského soudu naopak otázka aktuálnosti rozptylové studie byla již jednou zcela vyřešena v územním řízení. Nyní již není prostor pro to, aby se soudy touto otázkou znovu zabývaly ve smyslu § 114 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Krajský soud tedy z rozsudku NSS č. j. 10 As 236/2022-82 nevycházel, a proto se nemusel vypořádat s polemikou směřující proti jeho závěrům.

NSS ve shodě se stěžovatelem považuje za nutné zohlednit, že stavební objekty, jichž se nyní napadené rozhodnutí týká, jsou prioritními stavbami podléhajícími režimu § 23a zákona o EIA. Obě odborné studie byly zpracovány jako odborné podklady pro prioritní závazné stanovisko EIA, které je podkladem pro všechna navazující řízení, nikoli jen pro územní řízení. Bez aktivní účasti dotčené veřejnosti lze vydat „pouze“ právě závazné stanovisko k vlivům prioritních

dopravních záměrů na životní prostředí, které je podkladem pro navazující řízení a postupy, v jejichž rámci má dotčená veřejnost uplatňovat svá práva a bránit se i proti obsahu samotného závazného stanoviska (nálezn Ústavního soudu ze dne 19. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 44/18). NSS tedy koriguje závěr krajského soudu, že námitky směřující proti podkladům prioritního závazného stanoviska nemají své místo ve stavebním řízení. To však na druhou stranu neznamená, že lze ve stavebním řízení bez dalšího namítat jakékoli nedostatky podkladových studií (jak činí stěžovatel). Vždy je nutné v konkrétním případě posoudit, zda mají námitky proti podkladům prioritního závazného stanoviska vztah k předmětu navazujícího řízení.

V projednávaném případě je navazujícím řízením stavební řízení o povolení dvaceti stavebních objektů. Aby mohl stěžovatel svou argumentaci k absenci aktuálních studií uplatnit také v tomto stavebním řízení, je nezbytné, aby vysvětlil její vztah k předmětu tohoto řízení. To však stěžovatel neučinil. V jeho rozsáhlé argumentaci vztahující se k nedostatkům podkladových studií se v kasační stížnosti v podstatě neobjevuje byť jen zmínka o povolovaných stavebních objektech. Vztah k povolovaným objektům se nelze nalézt ani v žalobě, stěžovatel pouze uvedl, že dvacet stavebních objektů je nedílnou součástí dálnice D0136 (str. 37, 40, 41 a 44 žaloby). Ze žaloby i z kasační stížnosti je zřejmé, že argumentace stěžovatele směřuje takřka výlučně proti umístění tělesa dálnice. V replice stěžovatel reagoval na závěry rozsudku NSS č. j. 6 As 125/2024-76 a uvedl, že mezi povolovanými stavebními objekty jsou i dvě přeložky silnice II. třídy s vazbou na automobilovou dopravu se škodlivými vlivy na ovzduší. Stěžovatel ale ani v replice nevysvětlil žádné konkrétní vlastnosti povolovaných objektů, které nebyly z hlediska aktuálnosti podkladů stanoviska EIA posouzeny již v územním řízení. Jak rozptylová studie, tak i studie posouzení vlivů na veřejné zdraví, se totiž primárně pojí s umístěním tělesa dálnice, nikoli s nyní povolovanými stavbami. Dostatečností podkladových studií v souvislosti s umístěním tělesa dálnice se již zabývaly správní orgány i správní soudy v odpovídajících řízeních, námitky stěžovatele v tomto řízení již nemají své místo. NSS však připomíná, že tento závěr platí proto, že stěžovatel neuvedl žádná relevantní tvrzení ve vztahu k povolovaným stavebním objektům. “

36. Tímto právním názorem je zdejší soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán. Krajský soud tedy v podrobnostech odkazuje jak na závěry vyslovené v rozsudku ze dne 9. 5. 2024, tak v kasačním rozsudku. Uzavírá proto, že námitka směřující proti rozptylové studii a v návaznosti na to proti závaznému stanovisku EIA je nedůvodná.
37. Krajský soud se tak v dalším řízení zaměřil již jen na vypořádání námítky C) v části týkající se nezahrnutí 2 požadavků na vysazování dřevin a námitky D).
38. Pokud se týče námítky C) v rozsahu nezahrnutí 2 požadavků na vysazování dřevin na ochranu krajinného rázu, soud předně odkazuje na závěry učiněné v bodech 24-29 kasačního rozsudku. Kasační soud zejména uvedl, že:

„Dotčený orgán ochrany přírody, který vydává závazné stanovisko (souhlas) podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny (v projednávané věci Magistrát města Přerov), je ve stavebním řízení povinen chránit krajinný ráz. Na tuto povinnost nemá vliv fakt, že se v jiném řízení rozhoduje o kácení dřevin a jejich náhradní výsadbě. Pokud by ke zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz mohla vést výsadba nových dřevin (a ekologický spolek by navíc tento požadavek ve stavebním řízení vzněsl), je dotčený orgán povinen pro svůj souhlas podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny stanovit podmínky, které povedou k ochraně veřejného zájmu na minimalizaci zásahů do krajinného rázu, v případě potřeby i včetně výsadby nových dřevin nad rámec náhradní výsadby ukládané v jiném řízení podle § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny. Případně je dotčený orgán ve stavebním řízení povinen zajistit takovou součinnost s orgánem

příslušným k uložení náhradní výsadby podle § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny, aby náhradní výsadba vedla také ke zmírnění dopadů na krajinný ráz. Lze shrnout, že na ochranu krajinného rázu nelze bez dalšího rezignovat s tím, že náhradní výsadba dřevin je předmětem jiného řízení, aniž dotčený orgán zkoumal, zda tato náhradní výsadba dostatečně minimalizuje také dopady záměru na krajinný ráz.

Dotčený orgán v projednávané věci podmínil souhlas podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny mj. tím, že tam, kde pro to bude dostatečný prostor, budou popínavé rostliny podél protihlukových stěn doplněny výsadbou vhodných dřevin dorůstajících přiměřených rozměrů, aby v dospělosti neohrožovaly konstrukci protihlukových stěn a silniční provoz. Dále stanovil, že výsadba dřevin bude provedena minimálně v rozsahu návrhu vegetačních úprav. Případné úpravy tohoto návrhu v rámci stavebního řízení (případně např. v řízení o změně stavby před dokončením) budou předem projednány s příslušným orgánem ochrany přírody (viz koordinované závazné stanovisko ze dne 26. 10. 2020). Dotčený orgán vycházel mj. z technických zpráv dílčích objektů SO 801 Vegetační úpravy dálnice a SO 804 Náhradní výsadba. Uvedl rovněž, že vede také správní řízení ve věci kácení dřevin rostoucích mimo les právě v souvislosti se stavbou D1 Říkovice-Přerov.

Krajský úřad Olomouckého kraje v koordinovaném závazném stanovisku ze dne 11. 1. 2022, č. j. KUOK 126579/2021, přezkoumával také souhlas se zásahem do krajinného rázu. Stěžovatelovy návrhy na zmírnění vlivu záměru na krajinný ráz zamítl, neboť požadavek na vyšetí motýlí směsi ke zvýšení biodiverzity překračuje problematiku krajinného rázu. K charakteru vlastní výsadby (nepravidelné shluky) odkázal na řízení o povolení kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby podle § 8 a § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny. V jeho rámci lze uložit nejen rozsah prováděných náhradních výsadeb, ale rovněž formu a prostorové umístění. Dále dotčený orgán uvedl, že doplnění formulace do zprovoznění stavby je nadbytečné, neboť všechny podmínky stavebního povolení musí být splněny do kolaudace a zprovoznění stavby. Orgán ochrany přírody stanovil dobu na udržování osázení po dobu existence stavby, tedy na dobu delší než 5 let. Doplnění slova péče o přívrstevk zvyšena považoval dotčený orgán za nadbytečné, nadto jde o neurčitý právní pojem. Již označení péče obnáší souhrn všech úkonů nezbytných pro zajištění prospívání vysazených rostlin a udržování těchto exemplářů na jejich stanovišti (např. vlastní výsadbu, průběžnou kontrolu, dosazování uhynulých rostlin).

Krajský soud konstatoval, že stavební objekt SO 801 Vegetační úpravy nebyl předmětem žádosti o stavební povolení. Proto není součástí správního spisu, neboť vegetační úpravy nejsou samy o sobě stavbou a nepodléhají řízení podle stavebního zákona. S tímto závěrem NSS nesouhlasí. Ze správního spisu, zejména z koordinovaného závazného stanoviska Magistrátu města Přerova ze dne 26. 10. 2020, plyne, že dotčený orgán při posuzování dopadů stavby na krajinný ráz vycházel také z technických zpráv k objektům SO 801 a SO 804. Dotčený orgán pak svůj souhlas se zásahem do krajinného rázu podmínil i tím, že výsadba vhodných dřevin bude provedena minimálně v rozsahu návrhu vegetačních úprav. Krajský soud tedy pochybil, pokud uzavřel, že námitky týkající se náhradní výsadby jsou mimoběžné s předmětem stavebního řízení.

Krajský soud tedy měl k žalobní námitce posoudit, zda správní orgány přezkoumatelně vysvětlily, proč nepřijaly stěžovatelovy požadavky na zmírnění dopadů na krajinný ráz. Krajský soud pouze odkázal na to, že náhradní výsadba byla uložena jako kompenzace za vzniklou ekologickou újmu v termínu do dvou let od zprovoznění stavby (již citovaným rozhodnutím Magistrátu města Olomouc ze dne 19. 12. 2022). Krajský soud vyšel z toho, že se stěžovatel tohoto řízení aktivně účastnil a byl také osobou zúčastněnou na řízení při soudním přezkumu tohoto rozhodnutí

(rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci ze dne 15. 11. 2023, č. j. 65 A 57/2023-80). V nynější věci však krajský soud rezignoval na posouzení, zda byla v řízení skutečně dostatečně posouzena otázka krajinného rázu a zda byla přijata dostatečná opatření pro zmírnění dopadu vlivu záměru (nejen kácení dřevin souvisejícího se záměrem) na něj. NSS tedy nesouhlasí se závěrem, že stěžovatel nebyl dotčen na svých právech ve vztahu k námitce, že náhradní výsadba nedostatečně zmírňuje vliv záměru na krajinný ráz.

Dotčený orgán v souhlasu podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny vycházel z řízení o povolení kácení dřevin, jehož předmětem jsou mimo jiné SO 801 Vegetační úpravy a SO 804 Náhradní výsadba. Také na základě těchto podkladů formuloval podmínky v souhlasu. Krajský soud se tedy měl zabývat tím, zda správní orgány dostatečně zohlednily požadavky na zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz, resp. zda dostatečně odůvodnily odmítnutí stěžovatelových požadavků. Této otázce bude v dalším řízení krajský soud věnovat pozornost navzdory tomu, že dotčený orgán příslušný podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny vycházel z projektů řešících výsadbu nových stromů, které jsou podkladem pro jiné řízení (řízení o povolení kácení dřevin).“

39. Žalobce v odvolání proti stavebnímu povolení požadoval (i) vysazení dřevin v nepravidelných shlucích včetně vysazení tzv. motýlí směsi mezi dřevinami pro zvýšení biodiverzity a (ii) realizaci tohoto opatření do zprovoznění dálnice se zvýšenou péčí o tyto dřeviny po dobu následujících 5 let.
40. Žalovaný na str. 52 v napadeném rozhodnutí uvedl: „K návrhu nového požadavku formulovaného v rámci odvolání k uložení podmínky pro důslednější ochranu krajinného rázu „Použité vhodné druhy dřevin budou vysázeny tak, aby vytvářeli nepravidelné shluky, přičemž mezi dřevinami bude vysazena místně původní tzv. motýlí směs ke zvýšení biodiverzity.“, krajský úřad uvádí, že Odbor ŽPZ KÚOK konstatoval, že v rámci problematiky zásahu do krajinného rázu je nutné se i při formulaci podmínek držet takových požadavků, jež nepřekročí rámec řešené problematiky. Formulace požadavku na vyšetření motýlí směsi ke zvýšení biodiverzity by takovým překročením řešené problematiky bylo, proto ji z tohoto důvodu Odbor ŽPZ KÚOK odmítá. S požadavkem na charakter vlastních výsadeb spočívající ve vytváření nepravidelných shluků odkazuje Odbor ŽPZ KÚOK spolky na jeho uplatnění v rámci řízení o povolení kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby dle ust. § 8 a § 9 zákona o ochraně přírody, v rámci kterého je možné uložit nejen rozsah prováděných náhradních výsadeb, ale rovněž formu a prostorové umístění. K návrhu nového požadavku formulovaného v rámci odvolání k uložení podmínky pro důslednější ochranu krajinného rázu „Vhodné dřeviny a traviny budou vysázeny do zprovoznění dálnice, přičemž během následujících 5 let bude zajištěna zvýšená péče o tyto dřeviny a traviny, tzn. při poškození či uhynutí dojde obratem k nové výsadbě.“, krajský úřad uvádí, že Odbor ŽPZ KÚOK k tomuto návrhu konstatoval, že požadavek spolků na doplnění formulace do zprovoznění stavby je nadbytečný, neboť všechny podmínky stavebního povolení musí být splněny do kolaudace a zprovoznění stavby. Požadavek na časové omezení péče v délce 5 let je stanovením časově kratšího období než ve svých podmínkách formuloval orgán ochrany přírody, který stanovil dobu na udržování osázení po dobu existence stavby (tedy nejen prvních pět let po provedení výsadby, jak je formulován požadavek spolků). K požadavku na doplnění slova „zvýšenou“ péčí je třeba uvést, že by se jednalo o nadbytečné doplnění rozsahu péče formou neurčitěho pojmu bez bližšího vysvětlení tohoto pojmu. Zároveň orgán ochrany přírody upozorňuje, že vlastní označení „péče“ již zahrnuje souhrn všech úkonů nezbytných pro zajištění prospívání vysazených rostlin a udržování těchto exemplářů na jejich stanovišti (např. vlastní výsadbu, průběžnou kontrolu, dosazování uhynulých rostlin, atd.).“

41. Žalobce v žalobě namítal, že podmínky, které požadoval zařadit do koordinovaného závazného stanoviska, mají směřovat ke zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz.
42. Na str. 18 žaloby žalobce sám zdůraznil, že „**SO 801 Vegetační úpravy** (tj. projekt Vegetačních úprav) není podkladem pro řízení o kácení mimolesních dřevin dle ust. § 8 odst. 1 ve vztahu k § 9 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., jak již názvem připomíná, ale je jím **SO 804 Náhradní výsadba**, neboť každý z těchto projektů řeší jiný účel a má jiné funkce. Ačkoliv projekt **Vegetačních úprav (SO 801)** není stavebním objektem, tak **nijak nesouvisí s řízením o kácení mimolesních dřevin a s ukládáním náhradní výsadby**, neboť se týká **výsadby dřevin na tělese dálnice z jiných důvodů** (např. ke zmírnění za zásah do ochrana krajinného rázu, jak dokládá toto KZS, jehož byl tento SO 801 podkladem, proti světelnému smogu, z estetických, krajinářských, hygienických či protihlukových důvodů, jak ostatně někdy může vyplývat z hlukové studie, ke zmírnění znečištění ovzduší, jak ostatně uvádí i rozptylová studie či studie o vlivu dálnice na veřejné zdraví apod.).“
43. Žalobce na str. 19-20 uvedl, že „vysazení nepravidelných shluků dřevin na tělese dálnice je žádoucí, zvláště pokud má procházet v převážně polní krajině s novým cizorodým prvkem, jakým je hmotově a výškově obrovská dálnice D1036 délky 10,1 km (včetně estakád s vysokými náspy, např. přes okraj Dluhonic, takže se musí zbytečně zbourat řada nemovitostí), a to hlavně z estetických důvodů, tzn. **ke zmírnění zásahu dálnice do krajinného rázu. Podkladem řízení o kácení mimolesních dřevin je SO 804**, takže jen stěží může žalobce v tomto řízení takový požadavek vznášet – žalobce navrhuje, aby tyto **shluky dřevin byly na tělese dálnice**, nikoliv na pozemcích různých majitelů na celém k. ú. obce určených příslušným orgánem ochrany přírody (nikoliv ŘSD ČR). **Jinak řečeno**, KÚ v Olomouci žádný právní, organizační, technický nebo procesní důvod či jiný rozumný důvod, proč nelze předložený požadavek ke zmírnění zásahu do krajinného rázu cizorodým prvkem v území zahrnout do KZS (a následně mezi podmínky stavebního povolení) **nepředložil**.“
44. Dále na str. 20 uvedl, že „žalobce tedy jen stěží může v rámci ukládání náhradní výsadby v řízení o kácení dřevin žádat, aby na tělese dálnice byly vytvořeny nepravidelné shluky dřevin (**pozn.: ty se totiž sází v řadách**), pokud náhradní výsadba bude probíhat **po celém území k. ú. obce** mimo těleso dálnice. Podstatné také je, že návrh ještě více **zmírňuje zásah obrovské dálnice v polní krajině, včetně předmětných 20 SO, na krajinný ráz** a je organizačně, technicky a finančně snadno realizovatelný.“
45. Závěrem na str. 25 žalobce shrnul, že „předložený návrh na uložení obou požadavků je v souladu s jeho činností, s jeho stanovami i s účelem jeho účasti v tomto stavebním řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., v němž může navrhouvat procesní i hmotné připomínky a námítky. Pokud by tomu tak nebylo, šlo by jen o formální a bezobsažnou účast žalobce. Podle žalobce uložení dvou nových požadavků ke zmírnění zásahu dálnice na krajinný ráz **nepředstavuje nic nerealného, neuskutečnitelného či nelogického**, co by se zájmu ochrany životního prostředí netýkalo. Žalobce současně připomíná, že předmětných 20 SO tvoří **nedílnou součástí dálnice D0136**, bez níž by nebyla plně funkční, takže zmírnění vlivů na krajinný ráz se **týká i těchto 20 SO**, pokud mezi podklady je KZS MM Přerova ze dne **26. 10. 2020**, jehož 6 požadavků ke zmírnění vlivů na krajinný ráz bylo zahrnuto do výroku.“
46. Žalobce v replice ze dne 4. 11. 2024 na str. 11 zdůraznil, že „popis či charakter povolovaných SO na dálnici nemá logicky se způsobem výsadby dřevin (a travin) v obou návrzích žalobce žádnou souvislost, neboť podstatné je, **kde se dřeviny (a traviny) mají dle SO 801 a SO 804 na dálnici (jejím tělese) vysazovat**.“ Žalobce na str. 14 repliky dále uvedl, že „na dálnici se vysazují dřeviny dle SO 801 (12/2020) i dle SO 804 (8/2022), přičemž z rozhodnutí těchto 3 ObÚ o povolení kácení dřevin vyplývá, že na SO 101 na **k. ú. Bochoř, k. ú. Horní Moštěnice a na k. ú. Věžky** (týká řízení o povolení 53 SO), na SO 121, SO 143 a SO 145 (týká se předmětného řízení

o povolení 20 SO na k. ú. Bochoř, k. ú. Horní Moštěnice a na k. ú. Věžky může být výsadba udělena až do vydání kolaudačního souhlasu, nikoliv se zprovozněním dálnice, včetně předmětných 20 SO, resp. SO 121, SO 143 a SO 145.“

47. K tomuto tvrzení doložil dokument „Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov: SO 801 Vegetační úpravy dálnice“, zpracovaný zhotovitelem SDRUŽENÍ SUDOP GROUP, Dopravoprojekt Brno a.s a Ecological Consulting a.s. Z této dokumentace, kterou soud provedl důkazem při ústním jednání dne 20. 11. 2024, vyplynulo, že k objektu vegetačních úprav dálnice (SO 801) patří i vegetační úpravy objektů přímo na dálnici navazujících a je u nich použito stejných technologických postupů a řešení jako u tělesa dálnice. Uvedené se týká mj. i stavebních objektů SO 121-Přeložka silnice II/436 Bochoř-Přerov, SO 143-Polní cesta v km 77,170, SO 145-Polní cesta v km 78,630. U těchto objektů, které jsou součástí nyní projednávaného stavebního povolení, budou vysázeny stromy, příp. též keře. K této dokumentaci se nikdo v průběhu řízení (zejména s ohledem na konkrétní argumentaci žalobce v replice ze dne 4. 11. 2024) ani při ústním jednání konkrétně nevyjádřil.
48. Předně k argumentaci ŘSD i žalovaného stran odkazu, že otázka krajinného rázu byla projednávána již v územním řízení, zdejší soud odkazuje na výše uvedené závěry NSS (jedná se zejména o bod 27, ve kterém NSS dospěl k tomu, že námitky týkající se náhradní výsadby nejsou mimoběžné s předmětem stavebního řízení s ohledem na to, že dotčený orgán v rámci KZS při posuzování dopadů stavby na krajinný ráz vycházel také z technických zpráv k objektům SO 801 a SO 804).
49. Krajský soud, veden závazným právním názorem NSS se dále zabýval otázkou, zda správní orgány dostatečně zohlednily požadavky na zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz, resp. zda dostatečně odůvodnily odmítnutí stěžovatelových požadavků. Této povinnosti dle názoru zdejšího soudu žalovaný nedostál, neboť jeho argumentace konkrétně nereaguje na požadavky vznesené žalobcem (zejména co do požadavku vysazování v nepravidelných shlucích). Za situace, kdy žalobce v soudním řízení konkretizoval svou žalobní argumentaci, tedy že u 3 předmětných SO budou vysazovány dřeviny, doložil ji a tuto argumentaci nikdo nezpochybnil, nezbylo soudu než konstatovat, že nedostatek v odůvodnění napadeného rozhodnutí, tj. absence dostatečné reakce na požadavky vznesené žalobcem, má v této části vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
50. Ve zbývajících částech však zdejší soud připomíná, že již ze samotné argumentace žalobce ve spojení s tím, jak je žalobce formuloval (zejména u požadavku (ii), kde výslovně uvedl „do zprovoznění dálnice“), vyplývá, že tyto se zbývajících stavebních objektů netýkají. Přestože žalobce uvedl, že předmětných 20 SO tvoří nedílnou součást dálnice, bez níž by nebyla plně funkční, nelze na základě této souvislosti dovodit, že by se vznesené požadavky jakkoli týkaly všech polních cest, příp. též cyklostezky či účelové silnice. Jádrem žalobní argumentace směřuje primárně vůči zásahu tělesa dálnice do krajinného rázu. Ostatně mezi stranami není sporu, že projekt vegetačních úprav (SO 801 Vegetační úpravy) se týká toliko výsadby dřevin na samotném tělese dálnice a výše zmíněných 3 stavebních objektů. Žalobce žádnou konkrétní souvislost zbývajících povolovaných objektů s objekty SO 801 ani SO 804 nenamítl ani neprokázal. Z tohoto důvodu neměl postup žalovaného vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
51. Žalobní námitka byla tedy soudem shledána částečně důvodnou.

52. Pokud se týče námitky D), tedy že žalovaný vydal napadené rozhodnutí po skončení platnosti závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020, je třeba uvést následující.
53. V rámci ústního jednání soud provedl důkaz sdělením Magistrátu města Olomouce, odboru životního prostředí ze dne 24. 1. 2024, č. j. SMOL/027140/2024/OZP/VH/Sko, ze kterého soud zjistil, že uvedený správní orgán v pozici vodoprávního úřadu uzavřel, že v předmětném území nedošlo k žádným změnám, které by znamenaly změnu poměrů v území z hlediska vodního zákona, které by potenciálně vyžadovaly změnu závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020.
54. Soud dále provedl důkaz stanoviskem Povodí Moravy ze dne 18. 1. 2024, ze kterého vyplývá, že z hlediska zájmů daných platným Národním plánem povodí Dunaje a Plánem dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu je předmětný projednávaný záměr (dálnice D1 – stavba 0136) možný, protože lze předpokládat, že záměrem nedojde ke zhoršení chemického stavu a ekologického stavu/potenciálu dotčených útvarů povrchových vod a chemického stavu a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod a že nebude znemožněno dosažení jejich dobrého stavu/potenciálu. Z hlediska dalších zájmů podle zákona o vodách Povodí Moravy souhlasí s uvedeným záměrem.
55. Pokud žalobce ve svém podání rozporoval možnost provádět v řízení před soudem uvedené důkazy, je na místě zdůraznit, že krajský soud je vázán právním názorem vyjádřeným v kasačním rozsudku, který možnost jejich provedení v řízení před soudem připouštěl a předpokládal. Nadto, závěry vyjádřené v kasačním rozsudku byly shledány jako podstatné pro judikaturu správních soudů a jako takové byly vyhlášeny ve SbNSS pod č. 4246/2024 - „*Pokud dotčený orgán omezí platnost závazného stanoviska (§ 149 správního řádu) na určitou dobu z důvodu možné budoucí změny poměrů v území a o odvolání proti rozhodnutí, pro něž bylo takové závazné stanovisko podkladem, bylo rozhodnuto po skončení platnosti závazného stanoviska, jedná se o vadu řízení. Soud může dospět k závěru, že tato vada neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí (ve smyslu § 75 odst. 3 s. ř. s.), bude-li stanoviskem či vyjádřením dotčeného orgánu příslušného k vydání závazného stanoviska prokázáno, že ke změně poměrů v území od doby vydání závazného stanoviska nedošlo, a jeho podmínky jsou tak stále aktuální.*“.
56. Primárně je třeba trvat na tom, aby rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem vycházelo z platného stanoviska. Nicméně, jak uzavřel NSS v kasačním rozsudku (body 38 a 39), pokud se v řízení před krajským soudem prokáže, že nedošlo ke změně rozhodných poměrů a závěry a podmínky závazného stanoviska jsou ve vztahu k dotčenému území a posuzovanému záměru stále relevantní, může skončení platnosti závazného stanoviska před vydáním pravomocného rozhodnutí tímto stanoviskem podmíněného představovat toliko formální nedostatek. Za takové situace by totiž zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pouze proto, aby příslušný dotčený orgán vydal nové závazné stanovisko totožného obsahu, představovalo bezúčelný formalismus.
57. Krajský soud posoudil uvedenou optikou provedené důkazy a dospěl k závěru, že lze mít jednoznačně za to, že od doby vydání závazného stanoviska (15. 10. 2020) do doby vydání napadeného rozhodnutí nedošlo k žádným změnám, které by znamenaly změnu poměrů v území z hlediska vodního zákona, které by potenciálně vyžadovaly změnu závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020. Jestliže žalobce zpochybňoval závěry stanoviska Magistrátu města Olomouce ze dne 13. 1. 2024 v tom směru, že postrádají věcnou

i časovou souvislost, nelze tomuto přisvědčit. Z provedeného důkazu totiž vyplývá, že od skončení platnosti stanoviska ze dne 15. 10. 2020 nedošlo k žádným změnám poměrů v území. Bylo by nadbytečné, aby se uvedený správní orgán vyjadřoval k tomu, zda ke změnám nedošlo v období platnosti stanoviska, nicméně, z obsahu stanoviska Magistrátu města Olomouce lze implicitně dovodit, že jestliže nedošlo ke změnám v území od doby skončení platnosti stanoviska, tím méně mohlo dojít ke změnám od doby vydání stanoviska. Lze tedy uzavřít, že od vydání stanoviska ze dne 15. 10. 2020 do doby vydání napadeného rozhodnutí nedošlo v území k žádným podstatným změnám, majícím vliv na závěry závazného stanoviska ze dne 15. 10. 2020 a toto stanovisko je tak ve vztahu k dotčenému území a posuzovanému záměru stále relevantní. S těmito závěry také plně koresponduje obsah stanoviska Povodí Moravy ze dne 18. 1. 2024.

58. Žalobní námitka je proto nedůvodná.

Závěr a náklady řízení

59. Krajský soud pro výše uvedenou nezákonnost rozhodl o zrušení části rozhodnutí žalovaného, jak je uvedeno ve výroku I. rozsudku, a to ve smyslu § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. Ve zbytku žalobu důvodnou neshledal, a proto ji zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s., jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.
60. O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Argumentace žalobce byla v řízení shledána důvodnou pouze u 3 stavebních objektů z 20. Ve zbývajících a převažujících částech žaloby žalobce úspěšný nebyl, proto je nutno shledat procesní úspěch žalovaného. Žalovanému však nevznikly v řízení žádné náklady převyšující jeho běžnou činnost, soud proto rozhodl o náhradě nákladů řízení tak, jak je uvedeno v III. výroku.
61. O nákladech řízení osob zúčastněných na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustná** kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Nepřípustná je taková kasační stížnost, na níž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s.

K odstranění vad kasační stížnosti učiněnému po lhůtě pro podání kasační stížnosti se nepřihlíží. Soud k odstranění nedostatků kasační stížnosti nevyzývá.

Ostrava 20. listopadu 2024

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu